

PlaçaGran

Publicació
Granollerina

Núm. 38

Dissabte, 22 de setembre del 1979

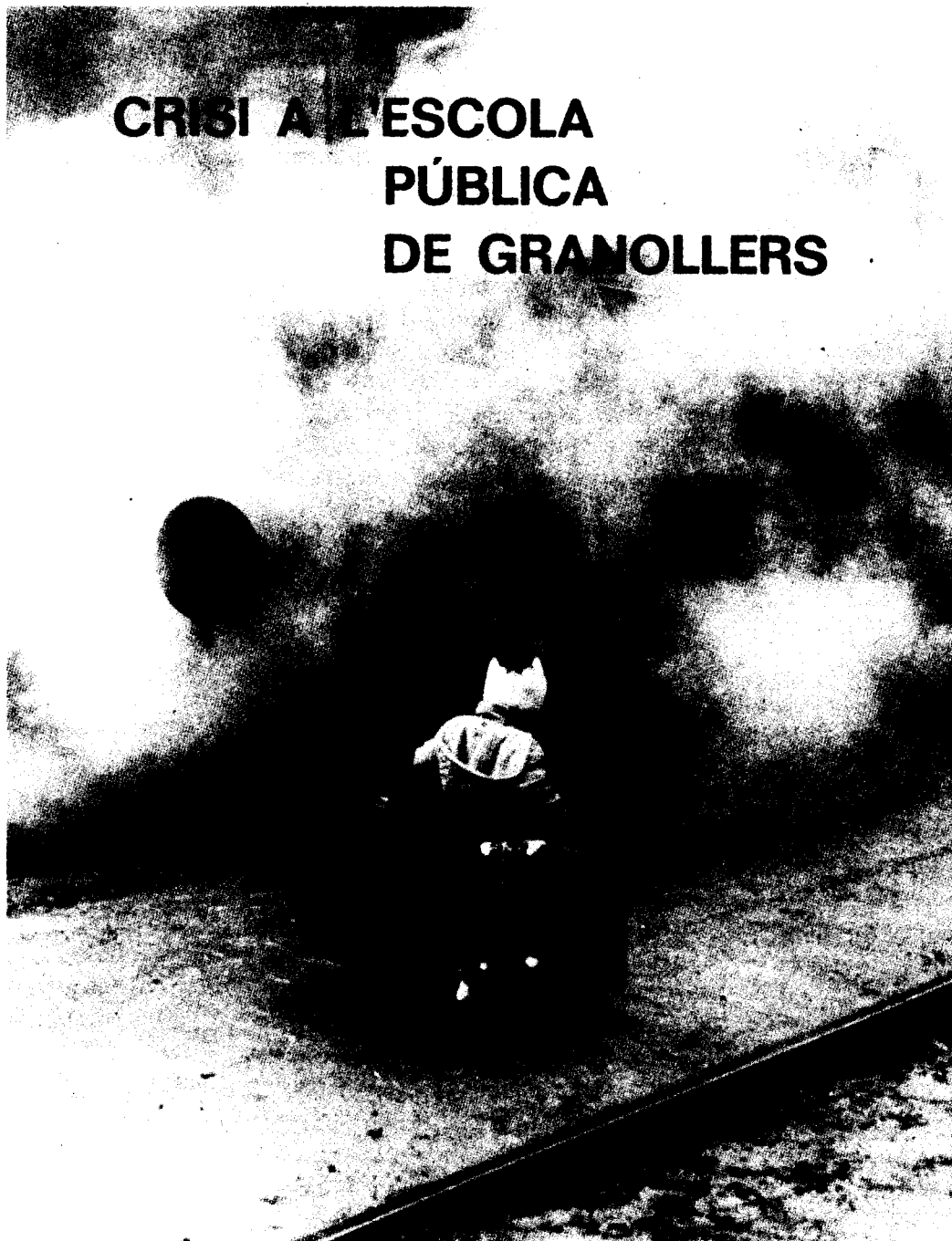
Preu: 25 ptes.

**La situació
escolar, un cop
baix a Catalunya**

Pàgina 2

**Entrevista
amb el mestre
Montaña**

Pàgina 7

**CRISI A L'ESCOLA
PÚBLICA
DE GRANOLLERS**

**«Soka-Tira»: força i equilibri, festa
insòlita basca vista per un català**

La situació escolar, un cop baix a Catalunya

Sense cap mena de dubte, l'actualitat informativa i política d'aquests darrers dies, ha estat l'inici del Curs Escolar 1979-80. Un problema degudament previst a la seva hora pels Ajuntaments i àdhuc la pròpia Delegació Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència, està a punt, en els moments de redactar aquestes ratlles, de convertir-se en un dels conflictes de major gravetat dels darrers temps, per obra d'unes actituds, impossibles de comprendre, per part de l'Administració Central de l'Estat.

La transcendència que tenen els problemes de l'educació, en la vida de qualsevol societat, fa, que siguin difícils d'entendre les decisions preses, almenys a la lleugera, no volem creure que de mala fe, pels organismes que tenen de vetllar precisament, per la bona marxa de les activitats docents del país.

No té cap mena de justificació, ni tècnica, ni econòmica, ni política, l'intent de reducció dràstica del nombre de mestres, destinats a Catalunya en el present curs. Aquesta és una qüestió que ja s'ha airejat suficient, perquè no tinguem d'insistir, ara, en noves valoracions. Al nostre entendre, l'augment de la demanda de noves places escolars, sobretot en el cinturó de Barcelona, producte del notable increment demogràfic que ha tingut i té, aquesta àrea geogràfica, no ha estat mai, degudament atesa pel Ministeri, que ha cregut que la solució del problema d'un servei primordial per la societat, i que l'Estat té obligació d'atendre, havia de correspondre al sector privat de l'ensenyament.

Aquest any, teniem l'esperança que les coses s'havien enfocat d'una altra manera. El Ministeri, no podrà parlar d'improvitzacions en els estudis i dades sobre necessitats escolars que li havien de facilitar els Ajuntaments i la Inspecció d'E.G.B. Ja a finals de l'any 78, i això ha volem remarcar, s'inicia per la Delegació del Ministeri a Barcelona, l'estudi de les necessitats que es preveien pel començament del Curs 1979-80. Aquestes necessitats, es concretaren ja molt aviat, i quan els nous Ajuntaments es feren càrrec de l'Administració Municipal ens trobàrem ja amb aquestes previsions pràcticament ultimades, amb una bona feina portada a terme, almenys en la nostra zona, per la Inspecció.

Les xifres concretes de les peticions de nous mestres, s'han repetit amb prou insistència en els mitjans informatius, per tornar a parar-hi atenció. Cal remarcar tan sols, que a Granollers les noves places eren: d'Educació Especial, de Formació d'Adults i de Pre-escolar, per les quals

l'Ajuntament ha fet unes despeses, en preparació de noves aules. Hi havia també la promesa d'unes dotacions per a posar en funcionament una Escola de Perfeccionament de Mestres.

Teníem també les coses preparades, perquè no es repetís el desgavell que era habitual cada inici de curs, al no fer-se al degut temps, l'adjudicació de les places de mestres, i que comportava que alguns no s'incorporessin al seu destí els primers dies de curs.

La Delegació de Barcelona, havia promès que aquest any, el concurs estaria resolt quasi un mes abans que els altres cursos.

Aquestes eren les previsions, però vet aquí, que com tots sabem, a primers d'agost, en ple període d'estiu, suposem que per evitar «molèsties», es produeix la desafortunada intervenció del Ministeri, trencant violentament el que fins aquell moment es considerava, admès de ple.

Les reaccions como era d'esperar, malgrat ser temps de vacances, es produeixen immediatament. Els catalans, governats o governants, no podem admetre que s'adueixin raons per argumentar la decisió de reducció de places, feta pel Ministeri, com les que hem escoltat aquests darrers dies. Que se'ns digui que la petició de dues-mil i escaig de noves places de mestres, és per consolidar una situació de privilegi de l'ensenyament a Catalunya, envers altres regions, que se'ns digui que Catalunya ja compta amb una escola privada, per omplir buits que deixa la Pública, que se'ns digui en definitiva que les nostres peticions en aquest camp, són excessives, és quelcom totalment inadmissible.

Els que estem immersos en la vida Municipal, no podem deixar de comparar aquesta situació amb la dels últims temps dels Ajuntaments franquistes, on, moltes decisions dels quals, semblaven destinades a posar pedres en el camí dels nous Ajuntaments democràtics.

Ara —creient ja prop les transferències d'ensenyament— tenim el dret d'interpretar aquestes decisions Ministerials en el sentit de fer difícil la vida de la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat.

Creiem, pel que hem llegit els darrers dies, que la majoria de les forces polítiques, estem d'acord amb els plantejaments abans esmentats, i que la reacció front el Ministeri, pertoca bàsicament al Govern de la Generalitat, la nostra legal representació.

ORIOI MONTAÑA
C D C

antoni ARENAS
pintura publicitària

Epsecialiatat amb retolament de cotxes i valles

Taller: Carrer Corró, 215 - Telèfon 870 16 61 - GRANOLLERS

Ratilles breus

Un nou curs desgraciat

Aquesta setmana els infants han tornat a omplir les aules d'E.G.B., si és que hi han trobat cabuda. Jo no sóc pessimista, però, estic pessimista: les coses no marxen com voldria, com els catalans voldriem. Economia desastrosa, l'atur que es menja el fetge dels qui no troben feina, la inseguretat ciutadana. Sembla que el poble hagi perdut l'alegria, malgrat que vivim en la democràcia. I ara, un altre lapsus, un altre trontollar en quelcom tan essencial pel futur del país nostre, com és l'educació: un altre any sense educació de la llengua catalana, ja ni parlo de l'educació en català com ha de ser. Les competències d'educació que l'Estat ja hauria d'haver traspassat a la Generalitat, resten ajornades «sine die». Milers d'infants sense conèixer la llengua nostra. Això és molt greu, amics, perquè vol dir que han canviat les estructures, però, en moltes situacions reals, de fets, no hem caminat ni una engruna. Madrid ens nega places de professors, falten mestres de català, manquen mestres catalans. Pi-Sunyer ha tornat decebut i adolorit de la «Corte i Villa». I és que en el fons som un poble masoquista. Doncs què esperava senyor Pi-Sunyer? L'Ensenyament i Cultura de la Generalitat no existirà de fet —no parlem de papers mullats— mentre no hàgim trencat per sempre més les cadenes del centralisme. Elemental, senyor Pi-Sunyer. Elemental.

Joan Barcon

L'apotecari

Dissabte	22	Rahola
Diumenge	23	Torrents
Dilluns	24	Rahola
Dimarts	25	Bellavista
Dimecres	26	Jonch - Puig
Dijous	27	Montaña
Divendres	28	Ochoa
Dissabte	29	Oliva
Diumenge	30	Olivet

PlaçaGran

Director: Joan Barcon i Prevostl

Col·laboren: Oriol Montaña - Josep Garrrell i Soto - Joan Colomer - Montserrat Ponsa i Tarrés - Josep Porcar i Pujadas R. Munné i Coll - Montserrat Dalmau - Esteve Sarroca - Francesc Sala i Carme Garrrell i Traveria.

Dibuix per gentilesa de Cesc

Correspondència: Carrer Clavé, 46

Corrector: Jaume Camp

Imprimeix: Gràfiques Garrell

Vila oberta

Festa Major Barri del Lledoner

La popular barriada del Lledoner, un altre any celebra la seva Festa Major, que molt bé podem dir, és la torxa dels granollersins de conservar aquesta simpàtica tradició festiva i familiar que, com una necessitat, ve retornant amb fort impuls en tots els indrets del país.

D'actes s'en celebraran de totes classes: infantils, religiosos, esportius, sardanes, desfilades de majorettes, cornetes i timbals, en el transcurs dels quatre dies de Festa Major que, com és lògic, estarà presidida pel clàssic envelat, en el que solament s'hi farà Ball pel Conjunt Pere Vilà, el divendres 21, a les onze de la nit, dia d'inaugurar-lo i el dilluns, també a la nit, per l'Orquestra Amoga i el Conjunt Dekaros, com a Fi de Festa.

En canvi a l'envelat, el dissabte 22, a les onze de la nit, actuarà la simpàtica Mary Santpere, acompanyada d'un reguitzell d'artistes. El diumenge, 23, al migdia, hi haurà un «Gran Festival de Cante», a les set de la tarda, l'espectacle popular de la Trinca, i a la nit, una Desfilada de Models i l'elecció de la Fubilla 79-80.

No cal dir que si el bon temps acompanya la barriada del Lledoner es veurà colapsada de la gentada que hi desfilirà.

Festa de Sant Miquel

La barriada de Sant Miquel està mobilitzada en la preparació de celebrar la festa del seu patró, que tindrà lloc els propers dies 29 i 30, avui informem que els actes seran als carrers Llevant i Murillo i a la nova Plaça de Sant Miquel, que els veïns últimament l'han urbanitzada molt bé. Un dels actes que ens adelantem anunciar-vos és el **Torneig de Baldufa**, perquè ens ha recordat la nostra infantesa.

Sopar escaquista

La gent del Club Escacs Granollers, conservant una tradició d'anys, el proper dissabte, dia 29, a les 10 de la nit, es reuniran en un amical Sopar de Final de Temporada, que els serà servit en el restaurant del Club de Tennis Els Gorchs.

Primers cartells de l'Estatut

Hem contemplat la primera plantada de propaganda de la campanya per l'Estatut, realitzada per Covergència Democràtica de Catalunya. Aquesta plantada ens ha fet pensar que potser s'hauria de preveure alguna solució, a fi que la campanya pugui ser eficaç i Granollers no s'embruti més, sense to ni so.

Ramon Buffí és notícia

El pintor granollerí Ramon Buffí ha estat guardonat al Concurs «Premi Internacional de Tossa» celebrat el propassat 26 d'agost a aquella bonica vila de la Costa Brava, amb l'obtenció del premi especial de dibuix atorgat per la Secretaria de Turisme, convocatòria a la que hi han concorregut més de doscents participants.

També cal assenyalar que al nostre artista l'hi ha estat acceptada la seva aportació a la Biennal d'Art sobre l'Esport que s'ha inaugurat aquesta setmana a les Drassanes de Barcelona, consistent en dos grafismes publicitaris.

Felicitem l'amic Buffí per aquests èxits que vénen a corroborar l'estima que temps ha li han concedit els seus conciutadans i que expressen la seva voluntat de treball i perfeccionament.

Arranjament d'agrair

Sembla ser que els pous prop del Col·legi Granularius han estat tapats. Agraïm la presència. No entenem el perquè fou necessària la denúncia.

Atenció ciutadans!!

Sembla que ens manca un «BAN». Hauria de dir: Amb motiu de les pluges passades i les que s'apropen, netegen bé les clavegueres, so pena, que totes s'embussin. Llavors el problema podria ésser pitjor.

Conferència sobre Seguretat en el Treball

A la Mútua del Carme, el proper dimarts, dia 25, a les vuit de la tarda, el Servei de Prevenció d'accidents, celebrarà una conferència sobre el tema: «El moment actual de la Seguretat en el Treball», que oferirà Manuel Baselga i Monte, Director-Adjunt de l'Institut Territorial d'Higiene i Seguretat de Barcelona.

Premi Josep M. Folch i Torres de novel·les per a nois i noies

L'editorial La Galera, per dissetena vegada ha convocat el **Premi Josep M. Folch i Torres**, amb la finalitat d'estimular la producció de novel·les en llengua catalana per a nois i noies de 9 a 14 anys.

Les obres concursants de novel·la o recull de narracions s'han d'enviar, per triplicat, a: La Galera, S. A. - Ronda del Guinardó, 38 - Barcelona - 25, abans del 31 d'octubre del 1979.

Amb motiu de ser l'Any Internacional del Nen i que l'obra guanyadora s'editarà el 1980, any que s'escau el centenari de **Josep M. Folch i Torres**, l'import del premi serà de 100.000 ptes. i serà adjudicat el 13 de desembre, Festa de Santa Llúcia.

1.º Recull de Poesia Vila de Cardedeu

La revista informativa MISSATGE, de Cardedeu, convoca a tots els poetes i poetesses residents a la Comarca del Vallès Oriental a participar al **1.º Recull de Poesia «Vila de Cardedeu»** que es celebrarà a la segona setmana del proper mes de novembre.

MISSATGE, publicarà tots els treballs en un número especial, que tindrà una difusió pública i gratuïta. El tema és lliure i poden participar autors de parla catalana i castellana, finalitzant l'entrega d'obres el 31 d'octubre de 1979.

Intent d'incendi i pintada eloqüent

Piromàntics a Granollers intentaren encendre la cooperativa COMOM. Abans varen decorar-la amb una creu i la següent inscripció: FUERA ROJOS, QUEREMOS DORMIR. Si eren veïns, sort que no passà d'intent.

Els gamberros no paren

Gamberrisme en l'antic camp d'handbol del carrer Tetuan. Ja fa massa temps que ja gent en parla. SOLUCIONS!!

Defuncions

Del dia 3 al dia 15 de setembre, a Granollers, han mort: Gabriel Hurtado i Cantero, 59 anys; Joan Pujula i Portella, 88 anys, vidu de Josepa Boilets i Valls; Anna Alvarez i González; Dolors Rof i Genevat, 71 anys, vídua Josep Portet i París; Trinitat Resina i Agudo, 59 anys; Rosa Serra i Boix, 85 anys, vídua Joan Colomé i Boté; Concepció Puig i Gènoves, 85 anys, vídua Climent Coll i Soler; Joan Iglesias i García, 51 anys, i Francesca Bolaño i Alfaro, 75 anys, vídua Benet Jiménez i Palacio.

Del problema de l'ensenyament

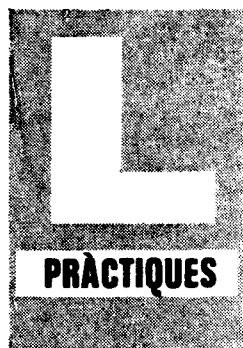
Hem rebut de la «Juventud Socialista de Catalunya», el comunicat següent:

«Ante la situación que se encuentran actualmente los Maestros de la Escuela Estatal y que perjudica en general a la Enseñanza, la J.S.C. vemos vergonzosa la cifra de 310 Maestros ante la necesidad de 2.085 Maestros que se exigen al Ministerio.

La J.S.C. ante el terrorismo educativo que practica el M.E.C., nos solidarizamos con las A.A.V.V., con los Padres de Alumnos y el Profesorado, y exigimos una solución inmediata al problema.»

Juventud Socialista de Catalunya
Vallès Oriental

CAMP

Centre de Formació
de Conductors
SCALEXTRIC

Vostè necessita el Carnet

Benvingut
al permís de conduir
Aconseguiu-lo
sense esforç i pagueu-lo
sense problemes

PREUS POPULARS

Roger de Flor, 57 - Passeig Colon, 29
Telèfon 870 66 16
GRANOLLERS

ellams
Duplicator C.º, S. A.
Fundada en 1917

Màquines Multicopistes
Gravadors Electrònics de Clixés
Guillotines
Clixés Multicopista
Tipus Mecanogràfic i Electrònic
Tintes Multicopista
Tipus Emulsió i Oli
Corrector Clixés
Estolgs Estyletes per a dibuix clixés
Planxes per Offsset

IMPORTANT: Totes les màquines i accesoris oferts
en aquesta llista, són exclusivament importats del Japó

Distribuidor Oficial i Servel Tècnic
Llibreria Carbó
A. Clavé, 36 - Telèfon 870 04 32

Sr. Director de Plaça Gran:

Ja va essent hora de trobar solucions, a l'abandó en què es troben els nostres carrers, places, parets... És trist constatar que el problema, és general. Aquest estiu, hem tret el nas a la platja, i l'aspecte, és realment desolador.

Potser aquestes comissions anomenades d'Acció Ciutadana, podrien carregar-se un punt, si posaven fil a l'agulla, i alhora, fer feina grossa.

Els Ajuntaments, s'haurien de responsabilitzar de netejar parets i carrers; a continuació, aquesta comissió esmentada, podria preocupar-se del manteniment. M'explicarè: A tota persona o entitat que se la trobés embrutant d'una forma o altra carrer, paret o platja, etc., podria imposar-se-li una sanció que li fes passar les ganes d'una recaiguda. Alhora seria bo, d'anar preparant un programa, cara als escolars i mestres, fent-los veure la manca de civisme que representa aquesta indisciplina. Dic això de mestres, a resultes d'haver presenciat en una trobada de pares i alumnes, l'estat en què va quedar el pati, una vegada finalitzat l'acte. En comentar jo, que potser s'havia de cridar l'atenció a la gent, un mestre hem va contestar: que l'endemà, ja ho recollirien. No és així com se fan les coses.

Cal intentar, que l'ordre i la pulcritud, sigui una necessitat per a tots, de la mateixa manera com ho és per a viure, el menjar. Si som capaços de crear aquesta necessitat a la gent menuda, és possible, que ells, i solament ells, sàpi-guen exigir-ho als més grans.

T. P. M.

Ayuntamiento de Granollers

BASES DEL CONCURS DE PROJECTES DE DISSENY GRÀFIC DE PLAQUES DE RETOLACIÓ DE CARRERS

- 1 El premi del concurs es fixa en la quantitat de 30.000 pessetes.
- 2 Poden optar al premi, els projectes de disseny gràfic presentats per professionals vinculats a Granollers.
- 3 El termini de presentació dels projectes finalitzarà el dia 31 d'octubre.
- 4 Junt amb el model de rètol a tamany natural, s'haurà de presentar documentació acreditativa de vinculació professional a Granollers i una breu memòria explicativa del projecte presentat.
- 5 Les característiques que hauran de reunir els models presentats són:
 - Lletre clara, tipografia contrastada (tenint en compte l'alçada on es col·loquen les plaques) i en Català.
 - Tamany aproximat de les plaques de 30 cm. x 40 cm.
- 6 Durant tot el mes de novembre els models presentats estaran exposats al públic a l'entrada de l'Ajuntament. Estarà a disposició dels interessats un qüestionari a fi de recollir les seves opinions.
- 7 El Jurat estarà integrat per: cinc membres de la Comissió de Cultura i Joventut amb un vot cadascun; cinc professionals del món del disseny i grafisme amb un vot cadascun, i un vot del públic.
- 8 El Jurat valorarà no tan sols el projecte, sinó també la seva utilitat pràctica (material, disseny, economia, etc.).
- 9 El Jurat atorgarà el premi durant el mes de desembre.
- 10 El disseny guanyador quedarà propietat de l'Ajuntament de Granollers.

Hem comentat moltes vegades que l'època que se'ns ha adjudicat per a viure, no és la més idònea pel que fa a tranquil·litat. Hem també repetit en diverses ocasions, sobre la possibilitat de tornar enrera, a temps llunyans, amb l'intent de poder gaudir de la calma que a nosaltres se'ns ha negat. L'experiència, seria a ben segur interessant, ja que no tot seria bo o dolent. És possible que nosaltres, podríem alleugerir un xic aquesta «maledicció», si aconseguíem de treure'ns del damunt aquesta càrrega d'accessoris, amb què ens hem anat adornant.

Només cal que averigüeu com passen les vacances els vostres amics i veïns, i podreu constatar que el que dic és cert.

Per a gent normalment civilitzada, fer vacances, vol dir: deixar la rutina diària, és a dir, intentar deslligar-se d'allò que obliga durant la resta de l'any; dormir, passejar, fer esport (això si a un li ve de gust, mai per obligació), llegir, prendre el sol, enraonar i discutir amb amics, fills, mirar el cel, etc... El no veure's avassegat pel rellotge, per mi, és ja una gran tranquil·litat i satisfacció, per exemple.

Per contra, la majoria, fan quantitats de quilòmetres per començar, sia amb

cotxes, o millor encara amb avió, tan sols per a poder explicar i enlluernar els amics amb la seva bellugadissa. Malversada les seves hores (les poques que li queden, a costa de no dormir) amb sortides estrambòtiques, movent-se al so de noves melodies?... i fent cap a tots els nous pubs i discotèques, perquè sap que hi trobarà fulano o «sutano». Sembla estrany, que tantes coses com ens hem tret de sobre, no haguem pogut acabar encara amb aquests tristos complexos i prejudicis, que tant ens perjudiquen.

Per què tanta pressa, tant desig de superar aquest o aquell, voler tenir el cotxe diferent, o l'últim model de T.V. o rentadora, si tot ha d'ésser a expenses d'una mica de vida, de son, d'una estona que podríem passar, escoltant l'avi o l'infant petit, contam la seva última aventura?

Seria sens dubte, una manera d'humanitzar la vida quotidiana, d'evadir-se d'aquesta societat de consum que si no tenim cura i seny, se'ns engolirà tots, i alhora, emprendre una dosi d'austeritat, que bona falta fa a tots i no cal dir al país. Demostraríem, que encara ens queda sentit comú.

Montserrat Ponsa i Tarrés

Esports

Memorial Rosa Camps

Encara de manera breu, volem fer un petit resum del que fou el trofeu «Memorial Rosa Camps» de Bàsquet.

Que el Madrid, és una màquina de fer bàsquet, pensem, que ningú ho posa en dubte. Tots els seus homes (que són molts), són capaços de remuntar un partit, i no cal dir, que surten sempre a guanyar, encara que el torneig no representi res per a ells, i que l'enemic sigui petit. Actualment, no hi ha equip al país, capaç d'aturar-lo. Ens agradà. Llàstima que els àrbitres siguin sempre tan blancs; això fa que el públic s'enfadi en algun moment, donat que el Madrid, no té necessitat d'aquestes ajudes.

El Malboro All Stars, tenia el primer dia als seus homes un pel desconcertats.

Es notà que no estan acostumats a jugar plegat. Són gent de filigrana, una mica xungueros, però que ens delectaren amb les seves singulars jugades.

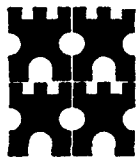
El lugoplastika, demostrà ser un gran equip. És curiós veure com moltes vegades els resultats no reflexen bé la reali-

tat. Fou l'únic que sapigué fer un gran marcatge a l'equip guanyador, fent-li passar uns moments apurats, en aconseguir-lo a un sol punt en el marcador. La tècnica, l'esportivitat i la fredor dels seus homes, aconseguiren que el públic granollerí s'hi aboqués a favor.

Areslux-Granollers, ens impressionà en el seu primer partit contra el Igoplastika, donada la seva rapidesa i ganes..., després, potser degut a l'enemic de l'endemà, el Madrid, sorti vençut, o millor dit, poc convençut d'arribar enlloc. Pensem que aquesta diferència de predisposició d'ànims, té un gran pes decisiu pel que fa a resultats. Hi ha una dita popular que diu: La fe, mou muntanyes. No diu, però, què passa si aquestes són de Madrid.

Pensem que Areslux-Granollers pot fer un bon paper aquesta temporada, ja que a part de les figures consagrades, compta també amb uns joves valors que tenen ganes de jugar i guanyar. Palmi, no els deixis respirar!!

M. P. T.

castells

bolsos i sabates de conjunt
articles per viatge
bil·leters i moneders

Santa Anna, 2
Anselm Clavé, 49
GRANOLLERS

Crisi a l'Escola Pública

El problema escolar a Granollers s'ha agrejat al llarg de les últimes setmanes, al mateix que desitgem una justa solució, volem donar tres elements de reflexió:

- L'inventari dels últims fets
- Les impressions d'un Director d'Escola, en actiu
- Entrevista amb el senyor Montaña, testimoni d'una escola granollerina

Entrevista

Un Director d'Escola Estatal

Francesc Roselló, Director del Col·legi Pereanton, casat, professor de l'Institut, resideix a Granollers des de fa 8 anys

—Suposem que el trasllat de mestres d'uns llocs a altres és voluntari, com veu el problema i la seva repercussió en l'Escola Estatal?

—Si és problema, però contra aquesta situació és molt difícil solucionar-lo, donat que tot mestre té dret a elegir el seu propi destí.

—Com pot afectar la qualitat de l'ensenyament?

—Trenca bàsicament la continuïtat de la línia pedagògica.

—Quines propostes de solució donaria?

—Avui per avui és molt difícil.

—Avantatges de les plantilles fixes?

—Tots. Coordinació del centre. Planificació a llarg termini. I tots els avantatges de tipus personal.

—En l'actual problema de la Reducció Ministerial de Mestres a Barcelona i província, deixant de banda el ressò popular del conflicte, ha existit altres vegades.

—Sí, i moltes vegades.

—Podria precisar la magnitud del problema de trasllats de Mestres en cursos anteriors? En què es basen aquest trasllats?

—Resolucions tardanes i falta de previsió. Petició de trasllats a d'altres Zones d'Espanya i sobretot les famoses «Comisiones de Servicios».

—Existeixen algunes propostes de solució que fes impossible que això torni a passar en un futur?

—Que jo sàpiga, no n'hi ha cap. Lògicament el dia 30 de juny, tot hauria d'estar previst per al proper curs.

—El conflicte actual pot repercutir en un enfrontament entre escola privada i escola estatal.

—A la llarga és possible.

Crònica dels darrers dies

En el moment de redactar aquesta crònica, matinada del dia 20 de setembre, el conflicte plantejat a l'Escola Estatal continua i tendeix a créixer. Ahir tallades per grups de pares, nens i gent dia 19, de 8 a 9 del vespre varen ser les vies d'entrada o sortida de Granollers. El fet es produirà demà dijous dia 20 i demà passat dia 21, si és necessari i en el cas que les mesures de correcció del Ministeri no s'hagin fet sentir. Per aquest mateix dia ha estat convocat una jornada d'atur en l'escola privada. Al llarg de la setmana de dilluns a dimecres s'han succeït les reunions de les Associacions de Pares de les diverses Escoles Estatals, Centrals Sindicals, Escoles Privades, Coordinadora d'AA.VV. per anar rebent informació sobre el conflicte. Les Regidores d'Ensenyament han estat en tot moment al front del problema. Des de les setmanes anteriors hi han hagut concentracions de pares afectats, totes elles han estat nombrosíssimes. Com mai. Per descomptat, que cap Escola Estatal de Granollers ha començat classes.

Som testimonis de la gernació que va assistir al Ple Extraordinari que l'Ajuntament de la ciutat convocà per dilluns dia 17. Es veié obligat a convocar-lo a la Sala d'Actes de l'Institut de Batxillerat. El Ple aprovà la següent moció de l'Alcaldia:

1. Ratificar la Nota del CONSELL EXECUTIU de la Generalitat de Catalunya.
2. Sol·licitar entrevista amb el President del Govern, Sr. Suárez, i el Ministre d'Administració Territorial, Sr. Fontan, amb l'objectiu de que rebí una comissió d'Alcaldes de Catalunya acompanyats pels Consellers de la Generalitat Srs. Ortínez i Pi i Sunyer.
3. Demanar la dimissió del Ministre d'Educació, Sr. Otero Novas.
4. Trametre per telegrama al President del Govern i al Ministeri d'Administració Territorial el contingut d'aquests acords.

Som testimonis de l'estat d'ànim dels pares i persones, tots ells granollerins, afectats pel problema. Una qüestió motivada, especulem, per una política baixa de sostre ha creat un malestar social que Granollers també pateix. L'Escola inclús míticament, és molt apreciada i no pot estar a mercè d'errors repetits ni imprevisions administratives. Demanem als Governants de la Ciutat seny i intel·ligència, no per frenar les justes aspiracions populars sinó per conduir-les a bon fi.

Per això i a tall d'exemple donem dues entrevistes que hem mantingut amb gent molt vinculada a l'ensenyament en aquests moments i en èpoques anteriors. Ens donen una visió diferent i complementària, amb uns temes de fons necessaris per la reflexió.

Si la Generalitat provisional de Catalunya hagués tingut competències en aquest camp possiblement el patiment social que tot el conflicte comporta hauria estat evitat.

Número aproximat d'alumnes

Bellera	877
Granularius	684
Pereanton	1028
Solans	382
Vallès	700
Victòria	415

CLASSES D'ANGLÈS

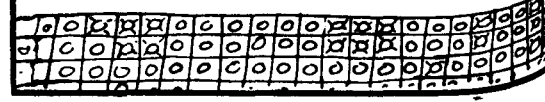
Carrer de Barcelona, 22

Telèfon 870 08 95

(GRUPS LIMITATS)

Handwritten signature: *rosello*

lica de Granollers

Joan Montaña i Pradera: El Sr. Montaña

Ens ha semblat adient, donat que parlem d'ensenyants, demanar el que pensava del moment actual, a un home que durant 34 anys, ha estat al servei de l'ensenyament a Granollers. Lliberal des de sempre, i que ha sabut aguantar les embestides de cada època, degudes precisament a la seva manera de ser, senzill, obert i dotat d'aquesta rara virtut, poc freqüent, de saber escoltar. A l'Escola de La Unió, a la de les monges, al col·legi Montessori, a l'escola de Comerç o a la del Treball, bona part dels homes que avui compten a Granollers, han passat per les seves mans.

—Es curiós veure, com els sistemes dels que foreu precursors, són encara vigents i que hi hagi algú que cregui que és ell, qui els ha descobert. En quina època exercireu com a mestre a Granollers, i fins quan?

—Des del febrer de l'any 1926, fins a octubre de 1960.

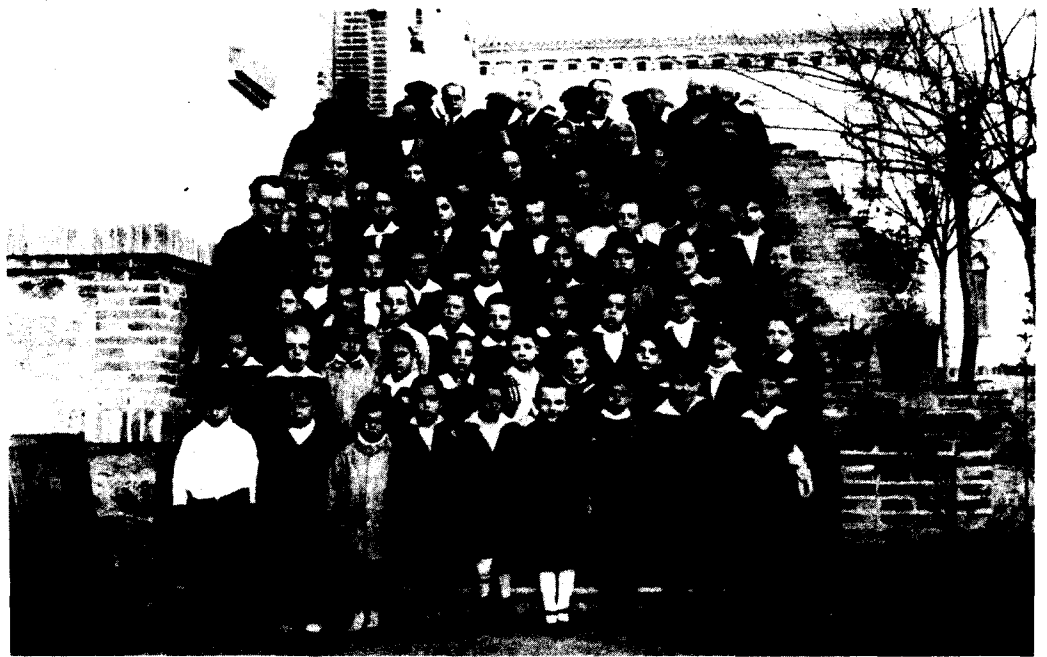
—Tinc entès, que teniu un diploma signat per eminents pedagogs catalans, que foren els vostres mestres. Podeu dir-nos els noms?

—Aquest diploma, va signat pels professors de la Mancomunitat de Catalunya, en període de persecució per part de la Dictadura, per tal que tinguéssim un aval dels nostres Estudis Normals de l'esmentada Corporació. Entre altres signatures hi figuren les d'en Pompeu Fabra, Carles Riba, Joaquim Xirau, Artur Martorell, Alexandre Galí, Salvador Maluquer, Carles Cardo, M. Falguera i Duran, F. Valls i Taberner, Jesús Bellido, Maria Esteve-Llach, Jaume Serra Hunter, etc.

—Quants alumnes calculeu que han passat per les vostres mans, naturalment en el bon sentit de la paraula?

—S'em fa difícil de contestar-vos, però calculo que al voltant de tres mil.

—Quan foreu director de La Unió Liberal, quants mestres ereu, i de qui depenieu?

1928 - Els alumnes del Sr. Montaña, que van cantar per als Asilats de l'Hospital

—Erem tres mestres i dos professors. El de música, era l'amic Aureli Font, i Manuel Fabregat, de gimnàstica i rítmica.

Depeníem de la Junta de La Unió Liberal, en tots aspectes. Començarem amb 40 alumnes, i en el transcurs del temps, entre classes diurnes i de nit, arribaren a ésser uns 200. Aquesta època correspon als anys 26-36, havent de dir que mai, s'innmiscuiren en la part pedagògica. Puc dir també, que en ésser President de l'entitat, el senyor Torras Villà, tot i sabent la meua manera de pensar, va dir-me: No us preocupeu, feu-ho com fins ara, puig veig que els nens, coneixen bé el català, i el castellà.

Cal tenir en compte, que els alumnes, no pagaren mai, més de tres pessetes, per mes, i que s'els hi tornaven amb escreix, quan hom feia la festa de fi de curs, amb llibres.

—També hem sentit parlar de les Colònies Escolars; podrieu explicar-nos com funcionaven?

—S'iniciaren cap a l'any 27 pels «Torristes». Hi tenien dret tots els nens de l'escola, donant preferència, cosa que no fou necessària, als alumnes que el Dr. Canal metge de l'escola, indiqués.

No calguè, ja que alguns dels alumnes no acceptaren d'anar-hi el primer any. Erem un grup d'uns trenta, als quals s'els hi pagava tot: viatges, bates, capells, estris d'higiene bucal, etc. Anàvem a Pineda durant tres setmanes.

Varen durar del 27 al 31. Es subvençionaven de diverses maneres, des de Madrid una part; amb festivals organitzats a la sala de La Unió, fent venir els personatges més populars d'aquells temps per exemple, l'Orfeo de Santa Llúcia de la Caixa, al gran il·lustrador Marín, al cantant Fleeta, etc.

—Teniu alguna anècdota especial pels nostres lectors?

—En tinc varies, però voldria recordar-ne una de l'època de la Dictadura. Hi havia un inspector d'escoles que era navarrès, un home dur i molt anticatalà. En arribar a l'escola, tots els nens es posaren drets i el saludaren amb un sonor: Déu-vos-guard. No os entiendo... digué. Repetiren llavors: Buenas tardes señor. Ahora sí, clamà!!

Veient el «rapapolvo» que s'apropava vaig indicar als nens, que podien sortir al pati, cosa que ho feren amb ordre. Dirigint-me a Don Mariano (que així és deia l'inspector) li vaig dir: Cuando quiera, puede empezar la reprimenda; no, delante de los niños. No se lo acepto, ni de Vd. ni de nadie. Una vez cumpla Vd. su misión, se marchará lejos y no les verá más. Yo en cambio, tendré que «vérmelas» con ellos en todo momento. Val a dir, que acabarem essent amics.

—Com jutjariu l'actual postura del govern, sobre la limitació de mestres a l'escola pública a Catalunya?

—M'agrada ser optimista. Com una gràcia que la Generalitat rep del govern; per tant, podrà crear totes les escoles que faci falta.

Convergència i Unió

insta a la Corporació a assumir el deure de governar la ciutat

Proposta a la Permanent per a millorar la circulació

Degut a l'estat que presenta actualment el carrer Girona, a l'altura del barri Bellavista, com a conseqüència de la construcció d'uns obstacles d'asfalt per evitar un excés de velocitat en el trànsit per l'esmentat tram, i considerant que la solució aplicada no solament dificulta d'una manera desmesurada el trànsit per l'esmentat carrer, amb el perill de colapsar una important via de pas a través de la Ciutat, sinó que endemés constitueix un perill evident pels vianants i automobilistes, tant per la manca de senyalització, com per la irregularitat de la construcció, aquesta Coalició sotmet a la Permanent la aprovació de les següents mesures:

1.er — Que es procedeixi en un plaç màxim de 10 dies a la demolició dels obstacles artificialment creats i que s'extremi les mesures de vigilància en l'esmentada zona, fins que es trobi una solució definitiva.

2.^{on} — Que es procedeixi d'immediat a senyalitzar convenientment amb un urgent repintat tots els indrets, passos zebra, stops, passos preferents, línies contínues, etc., que hi han en la Ciutat i que poden ésser motiu d'accidents, per la deficient o nula senyalització actual.

3.er — Que s'extremi en la Ciutat les mesures de vigilància i control de la velocitat màxima autoritzada en el casc urbà, aplicant en el grau màxim les sancions que la llei disposi en cada cas.

4.^{art} — Que s'encarregui a la comissió de Governació un estudi urgent de les vies de comunicació locals, indicant els llocs que es considera imprescindible la col·locació de semàfors o obstacles a la circulació de vehicles.

5.e — Que es procedeixi a la col·locació dels esmentats obstacles en els

cent metres anteriors a les escoles, així com que es destini de manera permanent a una dotació de la policia municipal perquè controlhi el tràfec a les zones esmentades en les hores punta d'entrada i sortida de les escoles.

6.e — Que l'execució en els cas d'aprovar-se els esmentats acords, és porti a terme en el plaç màxim d'un mes.

Disconformitat amb la convocatòria i celebració del Ple extraordinari del dimarts dia 18

Hem de fer constar la nostra disconformitat amb la convocatòria i celebració del Ple extraordinari de dimarts passat dia 18. No pas en quant al temari de l'ordre del dia, que fou aprovat amb els nostres vots, sinó pel que fa al local i les circumstàncies de la seva celebració.

Precisament, el fet que no hi hagi entre nosaltres cap discussió en la reivindicació de les places de mestres necessàries per tal d'atendre l'ensenyament dels nostres infants, pot fer que quedi ben clar per a tots quina és la única finalitat de la nostra protesta.

És, ni més ni menys, la viabilitat de la democràcia al nostre país.

La democràcia és l'imperi de la llei, no pas l'arbitrarietat o el caprici d'a-

quells que detenten el poder; i és també, el respecte total i absolut al dret de tots els ciutadans.

Per llei, i per la mateixa naturalesa de les coses les sessions plenàries cal celebrar-les al local de l'Ajuntament —on hi ha un Saló de Sessions—, i consisteixen en el debat i votació dels temes de l'ordre del dia, únicament entre els components de la Corporació.

Protestem, doncs, que s'hagués convocat, per sorpresa i per telèfon, un Ple a celebrar a la Sala d'Actes de l'Institut, en el qual el Sr. Alcalde es dirigí gairebé sempre al públic que omplia la Sala, i no pas als Regidors, i que el diàleg s'establís igualment entre el Sr. Batlle i persones del públic.

Esperem que el Sr. Alcalde convocarà, des d'ara, tots els Plens d'acord amb la Llei, sense que això privi que si així s'acorda, es puguin organitzar actes d'informació pública respecte a qüestions de competència municipal.

També protestem de les circumstàncies de la celebració del Ple, ja que els fets han demostrat que s'havia organitzat la interrupció del trànsit a totes les carreteres d'accés a la ciutat, atemptant contra la llibertat i el dret dels ciutadans a fer ús normal de les vies públiques. Ja no és el primer cas que es dona en els pocs mesos d'existència d'aquest Ajuntament, i la cosa és greu perquè atempta contra la normal convivència dels ciutadans. Ja sabem que també atempta contra els drets dels ciutadans, i més greument encara, la manca de mestres! Però mai es pot contestar una injustícia amb una altra injustícia, sinó volem caure en una devallada en la qual la convivència democràtica sigui impossible.

Demanem al Sr. Alcalde i a tots els Regidors que s'assumeixin les responsabilitats de governar la ciutat, treballant sempre per remeiar tota deficiència, i garantint, sempre, a tothom l'ús pacífic i normal de les vies públiques.

Compro Piano

que estigui en bon estat

Trucar a Núria Riera

Telèfon 842 01 78

de 3 a 5 de la tarda

Per a la petita i mitjana empresa de Granollers i Comarca

Centre de Càlcul Granollers, S. A.

Els ofereix la solució al problema comptable per mitjà de processos moderns, clars i econòmics

Informació a: C C. G., S A. - Tel. 870 36 80

GARCIA CUEVAS

JOIER

Llistes de Boda ■ Regals d'Empresa

Santa Anna, 2 Telèfon 870 04 85 Granollers

EUSKADI

— / —

Heu estat a EUSKADI?

¡Sí home, és aquell lloc d'on en parlen tant els diaris!

Ja veuràs, fulleja el d'avui i segur que gairebé tota una pàgina en parla.

Està de «moda».

Molt sovint, fent un pèl de broma, parlant d'Euskadi dic que me'n vaig a l'estranger. Cada cop que hi vaig em fa la sensació d'anar a l'estranger. És un altre país.

Així com CATALUNYA, mal que molts no ho vulguin admetre, és molt diferent de la resta de l'Estat espanyol, així també EUSKADI és ben diferent. Tant diferent, que entrar a la part alta de Navarra (Nafarroa en euskera) és un cop tan fort que et vénen ganes de veure si t'han fitxat el passaport.

No parlo en broma, no, si mai decidiu anar-hi, amb ganes de conèixer la gent amb profunditat, us n'adonareu de seguida.

El poble basc és en si, raça forta, noble i orgullosa de la terra on viu.

No vull parlar d'Euskadi com a geògraf, per explicar l'inexplicable verd i la frescor de l'aigua, ni com historiador per recordar el llarg trajecte identificador de la més profunda essència d'un poble, tampoc no sóc un lingüista per buscar les remotes arrels de la seva llengua, no, no puc parlar d'Euskadi de cap d'aquestes maneres.

Vull parlar d'Euskadi de la única manera que puc, com un viatger, amb els meus ulls, ulls que procuren veure-ho tot, conèixer més llocs i més gents, desitjós de parlar-hi ells i saber com són allà on no et poden enganyar: a casa seva.

Tampoc vull fer una guia de llocs, sinó només reflectir uns moments viscuts.

Avui s'inaugura una «pradera», degut a la modernització, no és un prat ple d'herba, sinó un espai com si diguéssim una plaça, asfaltat i preparat perquè hi tinguin lloc una sèrie d'actes típics.

El basc estima la força i els triomfs que ella proporciona.

Anem a veure què hi fan, som a ZARAUTZ, en un barri.

Hem arribat un xic tard i ens hem perdut l'exhibició dels «arrijasotsailes» que són els aixecadors de pedres, però just

en aquest moment comença el concurs de «soka-tira» (estirar la corda), hi ha sis equips de vuit estiradors cada un. Ens fixem especialment en dos dels equips i la gent que els compona.

En un d'ells hi ha dos o tres homes ja bastant grans, deuen rondar els cinquanta anys, però que de seguida es veu que estan carregats d'experiència. De l'altre ens crida sobretot l'atenció la joventut dels seus components, en especial la del primer de la cordada, quedem sobtats quan ens expliquen que encara no té divuit anys i pesa «només» cent quaranta quilos.

Els sis equips s'enfronten a dues estirades tots contra tots sense quasibé gens de temps per descansar.

El cel és ennegrit i no triga gaire a començar a ploure, els paraigües dels espectadors s'afanyen a sortir, però la prova no es suspèn.

La pluja es fa cada cop més forta, però ells continuen estirant, i fins i tot l'àrbitre i el seu ajudant continuen tossuts al peu del canó, aguantant tot el que caigui.

La majoria dels participants calcen una mena d'espardenyes dites «albarcas» i

porten la cintura cenyida per una apretada faixa.

La gent xiscla i crida animant els contendents, la pluja és ja tempestuosa i ells continuen estirant. Participa ara l'equip del xicot jove, els oponents semblen també prou forts i la lluita es presenta equilibrada.

Les cares dels estiradors demostren l'esforç i el sofriment, miren el cel i només es preocupen d'estirar, els corresponents entrenadors els animen a cau d'orella amb crits i en algun moment sembla que malediccions.

L'aigua els llisca per la cara i... oh!, de sobte els cent quaranta quilos han patinat i perdut peu, ¡perill per tot l'equip!, el jove no sabent què fer s'ha penjat a la corda de mans i peus, ¡ja que no pot estirar, que l'arrosseguin!

Aplaudiments, ¡han guanyat!, s'abracen entre tots i el poble riu, la pluja ha retmès, la «soka-tira» s'acaba, el trofeu als guanyadors i la bota que corre tranquil·la, sense cap pressa, tant entre els victoriosos com entre els avui vençuts, és festa, ÉS UNA FESTA.

Josep Porcar i Pujadas

Llibres Catalans

LA BARCELONA HISTÒRICA I PINTORES-CA DELS DIES DE SERAFÍ PITARRA, de Josep M. Poblet (DOPESA). — La facúndia literària de Poblet és prou coneguda dels nostres lectors: biografies, història, viatges, comèdies, narracions, etc., en més d'una quarantena de llibres. Ara, en una voluminosa obra de quasi tres-centes pàgines ens fa viure el clima dels nostres avis i besavis, a través de la figura popular de l'època, Frederic Soler, també conegut per Serafí Pitarra. Els fets històrics, com la guerra d'Àfrica, les innovacions urbanístiques, l'Exposició de l'any 1888, la gent de teatre, la literatura, els costums i la política són narrats de manera amena i sempre tenint present la vida de Serafí Pitarra que transcorregué del 1838 al 1895. Remarquem els capítols que parlen de la Renaixença, de la primera República i de les festes de Carnestoltes. En poques paraules, es tracta d'una obra que interessa tant pel contingut com per la manera magis-

tral de fer-ho a través d'en Pitarra, la figura més popular de l'època.

LA CATEDRAL ROMÀNICA DE VIC, de Xavier Barral i Altet ARTESTUDI

Amb una edició de gran qualitat tipogràfica, fotogràfica i enquadernació Artestudi edicions ens presenta un dels testimonis romànics més importants de l'art romànic, malgrat les impacables vicissituds històriques i l'espoliació pròpia dels bàrbars. L'autor centra el tema exposant el marc històric de la formació dels primers edificis de la catedral, per donar després una visió completa del que fou durant el segle XI i el segle XII. Amb gran interès hem seguit els capítols on parla dels edificis annexos, com el campanar, el claustre, i el palau episcopal; quant al primer cal dir que es considera un dels més importants de l'època. Crec que Jordi Vigué aconsegueix amb el seu esforç extraordinari una obra quasi perfecta —es pot assolir alguna vegada la perfecció total?— de la Catalunya Romànica.

Foto *Battle*

Revelat de color fet per KODAK

La vista és la que treballa

A la pàgina 4 del nostre número 36 en un requadre i en lletra força remarcable, hem llucat un castellanisme que ens ha ferit molt la vista. Es tracta del mot *aconteixement*, per cert i malauradament massa arrelat a casa nostra.

Aquesta paraula (en castellà, *acontecimiento* deriva en aquest darrer idioma del verb *acontecer*, inexistent a la nostra parla. Aquest verb castellà cal traduir-lo per *esdevenir-se*, *succeir*, *ocórrer*, *acomplir-se*, *passar*, etc. segons els casos. El substantiu castellà *acontecimiento*, el traduirem, per tant, per *esdeveniment* o *succés*.

Ara bé, el mot *esdeveniment* (perquè pugueu constatar que el català és, com el castellà, un dels idiomes més ric en lèxic) podem substituir-lo, segons s'escaigui, per un d'aquests altres mots, sinònims d'aquell: *esdevinença*, *entrecàs*, *fet*, *succés*, *atzar*, *casualitat*, *incident*, *situació*, *circumstància*, *conjuntura* (paraula, ara, a la boca de tothom), *ocasió*, *tràngol*, *episodi*, *accident*, *aventura*, *acció*, *peripècia*, *cas*, etc.

També al mateix requadre s'hi veu la forma verbal *venen*. Com que suposem que la notícia era informar que els gegants i els caps grossos havien arribat utilitzant el tren, el mot ha de dur accent a la primera e: *vénen* (del verb *venir*). Sense accent, *venen* és una forma del present indicatiu del verb *vendre*. I els gegants i els caps grossos no venen res. Escampen alegria.

I per tal d'omplir aquesta columna, parlarem d'un altre barbarisme, també molt corrent. Ens referim al substantiu *apremi* i el seu verb *apremiar*.

Com tots sabeu, aquestes paraules s'usen, generalment, per tal d'expressar una acció administrativa o bé judicial que força algú a complir, a desgrat seu, certs compromisos.

Els mots que tradueixen, en català, els castellans *apremio* i *apremiar* són, respectivament, *constrenyiment* i *constrènyer*.

Creiem, però, sincerament, que són unes paraules poc desitjables per a substituir mots en documents oficials que cal procurar de fer, fàcilment i majoritària, comprensibles.

Per això, alguns Ajuntaments han posat en circulació, i estimem que amb molt d'encert, el mot *obligament* com a traducció, en aquests casos, del castellà *apremio*.

D'acord, doncs, amb aquest procediment, *apremiar* serà *sotmetre a obligament*, i *apremiat*, *sotmès* o *subjecte a obligament*, no essent convenient d'emprar en aquest sentit *obligar* i *obligat*, ja que aquests mots en tenen un altre de més general.

Ara bé, quan vulguem utilitzar el verb *constrènyer* per tal de reflectir la seva significació primitiva, o sigui, la d'obligar a reduir algú a obrar contra la seva voluntat, també podem emprar els sinònims *coaccionar*, *forçar*, *compehir*, *violentar*, *imposar*, *exigir*, *coercir*, *oprimir*, *coartar*, *contenir*, *refrenar*, *restringir*, *reprimir*, *restrènyer*, *impehir*, etc., segons allò que realment vulguem expressar.

I, per avui, prou. Gràcies per la vostra atenció.

R. M. C.

Cuina

Cigrons i Espinacs

Recordo una de les gloses de l'amic Xixu, que feia referència a les dèries, que ell creia imprescindibles en la vida de cadascú. Afortunadament, crec que avui, gairebé tothom la té, el que passa, és que no la pot dur a terme amb la regularitat desitjada. Penso que les dones a les que ens agrada la cuina, som molt afortunades en poder gaudir d'una dèria, que pot omplir-nos bona part del dia. Hi ha però la contradicció de pensar, que aquesta, s'hagi convertit en una obligació constant.

A la majoria, ens agrada preparar uns àpats que siguin del nostre grat, de coses especials, i quan ens ve bé; no però, la clàssica verdura, la sopa, la carn o el peix habitual. Jo, voldria fer veure la necessitat de convertir aquesta obligació, en art; aquesta rutina, vestir-la de festa, convertint aquests simples plats de cada dia, només amb un mica de toc de gràcia, pel que fa a presentació, amb desitjades menges. Que els vostres marits i fills, pensin cada vegada que s'as-

sequin a taula, que són convidats especials. Vet aquí una recepte de cigrons i espinacs, plat simple i econòmic, apte per a començar qualsevol menú.

Després de tenir-los en remull des del dia anterior, feu bullir els cigrons amb aigua, una ceba, sal i un clau (d'espècie).

A part, fer bullir els espinacs, amb aigua, sal i un porro. Quan estiguin al punt, escorreu-los bé.

Tallar una ceba a làmines molt fines i fregir-la amb llard i mantega, meitat i meitat, a foc molt suau. Quan comenci a agafar color, afegir-hi una cullerada de farina, fins que es comença a torrar. Apartar-ho del foc i xafar-hi dos ous durs, tot fent una pasta. Barrejar-hi llavors els espinacs, i els cigrons, als quals hauréu tret una part de suc, si considereu que n'hi havia amb excés. Deixeu-ho tot plegat que arrenqui el bull, i ja està llest per a menjar.

Montserrat Ponsa i Tarrés

Jardineria

Bougainvillea

Planta que s'emparra, poc coneguda pel seu nom, però molt admirada per les seves flors, ja que és una planta enfiladissa que pot viure dintre de casa a l'hivern i a ple sol a l'estiu; dóna una abundància de flors color fucsia, resistents i molt boniques de forma i d'una consistència de flor seca quan encara no ho és.

Les seves flors serveixen per fer rams, els quals duren molts dies posats en aigua, aquesta cal canviar-la diàriament i una vegada vegeu que com a ram ja no fa goig (un ram no es pot deixar que mori al gerro, cal saber-lo llençar a temps) podeu posar les seves flors entre dos papers assecants i al damunt un pes a l'igual que moltes altres plantes de

flor petita i podreu decorar objectes amb les seves flors (un dia ja en parlaré).

Si teniu la planta en test, tingueu-li les atencions que us detallo. A l'estiu, al defora a l'aire lliure i a ple sol. Necessita bastant d'aigua. Temperatura ambient normal, mínim 16 graus, màxima 30. Terra alcalina. A l'hivern a dintre amb una temperatura de 12 a 16 graus, no la regueu gens, perdrà moltes fulles, i les que quedin tingueu-les humides mitjançant un atomitzador i procurant no mullar la terra. A darrers de febrer, si cal, pot canviar-se de test, aboneu-la i tingueu-la un mes a l'ombra i després a ple sol a treure florida, cas de tenir-la arrecerada per una paret estarà més bé.

Montserrat Dalmau

Dra. M.ª A. Casanovas i Fuster
Coll, nas i orella

Dijous de 10 a 1 □ Dilluns, dijous i divendres, de 6 a 8

Santa Elisabet (Corró), 11, 2.^{on}, 1.ª □ GRANOLLERS

GLOSES

Els últims turistes

Quan entrem a la segona quinzena de setembre i els darrers xàfecs d'estiu esdevenen ja pluges més caluroses —sense l'aparató acompanyament de llams i trons— ens és donat de contemplar la desfilada dels últims turistes. No són els mateixos de ple estiu que vénen a torrar-se en les nostres platges, famolencs de sol. Més aviat es tracta de gent madura, inclinada a limitar-se en el coneixement dels nostres paisatges i dels nostres monuments antics.

Els hem vistos, enguany, a Montserrat, més encuriós que atabaladors, amb abundància de gerses i altres peces de mig temps. Ja n'hi havia que encara vestien calces curtes i camises descordades, però, en conjunt presentaven un to menys cridaner, i sols s'afanyaven a retratar les coses i els paratges que més els cridaven l'atenció.

Des de la finestra de la nostra habitació hem mirat els grups formats al voltant del guia, quan els explicava, a la plaça gran del Monestir, la cançó de tots els anys. Semblaven uns pollets que rodejaven la pagesa a l'hora de cridar-los a l'àpat d cada dia, amb el «tit, tit, tit!» de sempre, per escampar, damunt del seu plomatge, el blat moresc de la seva preferència.

Els hem tinguts al nostre costat, a l'hora de sopar en el menjador de l'hotel, i hem sentit les seves grasses riallades quan el més bromista del grup els cridava algun acudit de to pujat, sens dubte, perquè les dones —pudoroses— es tapaven les boques amb un posat joiosament avergonyit.

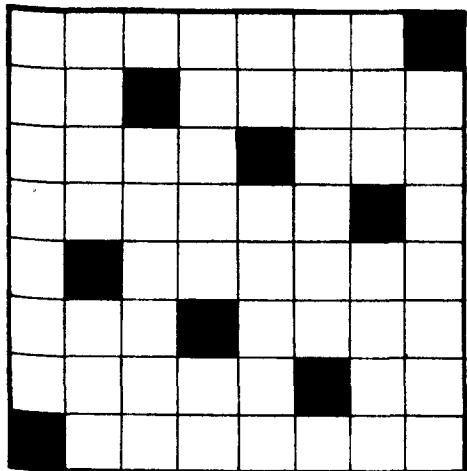
Acabat el sopar i begut el café, les cambres han repartit a dojo, en copes de beure vi, unes generoses dosis de conyac espanyol, sacsejant vigorosament les ampolles, perquè els taps de comptar el raig habitual no donaven tot el pas que desitjaven.

Les rialles esdevingueren més sorolloses encara, però, amb les galtes vermelles i tot, es retiraren llestament al descans ja que l'endemà, al primer il·lustre del dia, havien de pujar als autocars en la seva ruta de retorn a casa.

Fins l'any que ve, doncs, amics turistes! I, sobretot, no us oblideu de portar força divises.

XIXU

Mots encruats - 33 • Quico

HORIZONTALS

1. L'esport d'actualitat a Granollers. — 2. Bona part d'un ull. Al revés, restaureu. — 3. Al revés, embarcacions d'esport, de quatre, sis o vuit remes. Agència de notícies. — 4.

Breu. Consonant. — 5. Vocal. Una pel·lícula d'en Charlot n'és. — 6. Manifestació de sentiment per la mort d'algú. El germà d'en Fidel. — 7. Una que defensa els animals. Arbre matemàtic. — 8. Que dura temps iguals.

VERTICALS

1. Cercada. — 2. Aquella cosa. Sentiment profund de malevolença. — 3. Barrada, dòlar. Germans del pare o de la mare. — 4. Francisc. Negació. — 5. Vocals. Al revés, color vermell encès. — 6. En femení, d'Efès. Mitja consonant doble. — 7. Al revés, acció de fer alguna cosa. Fa anys la gent vivia de tallarlo. — 8. Obsequiïn, donin.

SOLUCIÓ AL NÚM. ANTERIOR

- H.: 1. Llinars. — 2. La. Usual. — 3. Eres. tr A. — 4. Ratolí. R. — 5. O. Asenet. — 6. Nap. Pals. — 7. arei R. Mu. — 8. issassa.
- V.: 1. Llerona. — 2. larA. ARI. — 3. I. Etpes. — 4. Nusos. iS. — 5. As. Lepra. — 6. Rutina. S. — 7. saR. Elms. — 8. lartsuA.

ES PRECISA COMPTABLE

Comercial Vila Vila, S. A.

CONCESSIONARI

GRANOLLERS

Telèfon 870 24 37

Agenda

Cinema

ASTORIA

Yo no perdono un cuerno
Corrupción insaciable

MAJESTIC

Hooper el increïble
Gente maravillosa

MUNDIAL

Las deportadas de «SS»
Trampa sexual

PRINCIPAL

Inserts

Exposicions

Sala Sant Jordi de la
Caixa d'Estalvis de Catalunya
Olis - J. Moreno y J. Góngora

Caixa d'Estalvis de Sabadell
Vell-Art
Treballs manuals d'artesanía
realitzats pels alumnes del centre

A B, Galeria d'Art

Sala A
cinc espais - cinc personatges
Sala B
Fluvia - Levibianchi

Futbol

Dissabte, 22

Tarda, a les 4 - Infantils
Granollers B - Atlètic Vallès

A les 6
Veteranos - AismaliBar

Diumenge, 23

Matí, a les 9,30 - Alevins
Granollers A - Centelles

A les 10,30 - Infantils
Granollers B - Centelles

A les 11,45 - Regional Preferent
Granollers - Cerdanyola

Tarda, a les 3,50
Gramics - Sporting'78

Hanbdol

Dissabte, 22

Tarda, a les 8 - 1ª Categoria
Granollers - La Salle Bonanova

Diumenge, 23

Matí, a les 11
Granollers - Montornès
A les 12,15 - Divisió d'Honor
Granollers - Grup Covadonga

Ciclisme

Diumenge, 23 - Matí, a les 11
Recorregut 6 voltes al circuit:
Granollers - La Torreta - Vallde-
riolf - Palou - Granollers

CODINACH

Plaça de les Olles, 1
Tel. 870 29 44 - GRANOLLERS

Assegurances

Vostè paga 5.795 ptes. a l'any

i la Companyia li cobreix una **Assegurança d'Accidents** per qualsevol motiu, durant les 24 hores del dia, a tot el món i en tot moment, incluint-hi la conducció i ús d'automòbils i el risc d'aviació, de...

5.000.000 de Ptes. en cas de Mort
5.000.000 de Ptes. en cas d'Invalidès Permanent

en els anys successius, Vostè segueix pagant **5.795 Ptes. a l'any** i la Companyia li actualitza la cobertura sota el següent

DETALL

	2. ^o any	3. ^o any	4. ^o any	5. ^o any	6. ^o any	7. ^o any	8. ^o any	9. ^o any	10. ^o any
Mort	5.500.000	6.000.000	6.500.000	7.000.000	7.500.000	8.000.000	8.500.000	9.000.000	10.000.000
Invalidesa permanent	5.500.000	6.000.000	6.500.000	7.000.000	7.500.000	8.000.000	8.500.000	9.000.000	10.000.000

Si la seva professió està dins les següents: Industrial, Comerciant, Advocat, Metge, Arquitecte, Agent de Vendes, Administratiu, etc., o qualsevol tipus de professió liberal, faci una trucada telefònica o vingui a visitar-nos i li **posarem en vigor aquesta Assegurança immediatament.**

Si la seva professió no es troba dintre les esmentades, també consulteu-nos, perquè mitjançant una prima adicional, amb seguretat podem donar-vos la cobertura que Vostè necessita.

Commercial Union Assurance, la primera Companyia Europea d'Assegurances, a més de la modalitat que li hem presentat, us ofereix la possibilitat de contractar el mateix tipus d'Assegurança, amb diferents capitals:

MODALITATS	1. ^o any	2. ^o any	3. ^o any	4. ^o any	5. ^o any	6. ^o any	7. ^o any	8. ^o any	9. ^o any	10. ^o any	Prima total anual
Mort	1.000.000	1.100.000	1.200.000	1.300.000	1.400.000	1.500.000	1.600.000	1.700.000	1.800.000	2.000.000	1.449 Ptas.
Invalidesa permanent	1.000.000	1.100.000	1.200.000	1.300.000	1.400.000	1.500.000	1.600.000	1.700.000	1.800.000	2.000.000	
Mort	1.500.000	1.650.000	1.800.000	1.950.000	2.100.000	2.250.000	2.400.000	2.550.000	2.700.000	3.000.000	2.036 Ptas.
Invalidesa permanent	1.500.000	1.650.000	1.800.000	1.950.000	2.100.000	2.250.000	2.400.000	2.550.000	2.700.000	3.000.000	
Mort	2.500.000	2.750.000	3.000.000	3.250.000	3.500.000	3.750.000	4.000.000	4.250.000	4.500.000	5.000.000	3.156 Ptas.
Invalidesa permanent	2.500.000	2.750.000	3.000.000	3.250.000	3.500.000	3.750.000	4.000.000	4.250.000	4.500.000	5.000.000	
Mort	5.000.000	5.500.000	6.000.000	6.500.000	7.000.000	7.500.000	8.000.000	8.500.000	9.000.000	10.000.000	5.795 Ptas.
Invalidesa permanent	5.000.000	5.500.000	6.000.000	6.500.000	7.000.000	7.500.000	8.000.000	8.500.000	9.000.000	10.000.000	
Mort	7.500.000	8.250.000	9.000.000	9.750.000	10.500.000	11.250.000	12.000.000	12.750.000	13.500.000	15.000.000	8.951 Ptas.
Invalidesa permanent	7.500.000	8.250.000	9.000.000	9.750.000	10.500.000	11.250.000	12.000.000	12.750.000	13.500.000	15.000.000	
Mort	10.000.000	11.000.000	12.000.000	13.000.000	14.000.000	15.000.000	16.000.000	17.000.000	18.000.000	20.000.000	11.590 Ptas.
Invalidesa permanent	10.000.000	11.000.000	12.000.000	13.000.000	14.000.000	15.000.000	16.000.000	17.000.000	18.000.000	20.000.000	

Estem al seu servei amb totes les modalitats d'assegurances

Incendi - Robo - Comerç - Automòbils - Responsabilitat Civil
Vida - Accidents - Enfermetat - Agrícola - Transports - Maquinària